

CAPITOLUL II

Bytsan sri Nespo era furios pe el până în pragul umilinței. Știa ce ar fi zis tatăl lui și pe ce ton, dacă ar fi fost martorul rușinii sale.

Tocmai se înclinase – mult prea respectuos – când kitaiul, după ce-și scosese din cine știe ce motive pălăria caraghioasă, se declarase onorat că Leul, în gloria îndepărtată a Rygyalului, îi știa numele.

Însă vorbele lui fuseseră pline de curtenie și, înainte să se poată opri, Bytsan se pomenise înclinându-se, cu mâna înfășurată în jurul pumnului, cum era obiceiul neamului celuilalt (și nu al propriului său popor). Poate că se întâmplase tocmai din cauza pălăriei, a aceluia gest deliberat de expunere.

Kitaii puteau avea un asemenea efect asupra oamenilor sau cel puțin acesta putea.

Tocmai când decideai încă o dată că nu era nimic de capul lor în afară de aroganța de a se crede buricul pământului, spuneau sau făceau ceva de acest fel, izvorât din buna creștere și politețea pe care le purtau ca pe o mantie, și asta în timp ce strângeau în mâini o pălărie de paie cum nu se poate mai caraghioasă.

Ce puteai să faci când se întâmpla una ca asta? Să nu-i acorzi atenție? Să tratezi asta drept decadentă, caracter slab, falsă politețe nedemnă de luat în seamă pe acest tărâm unde luptaseră și muriseră soldați tagurani?

Bytsan nu se simțea în stare de așa ceva. Poate era o slăbiciune a sa. Poate că avea chiar să-i afecteze cariera. Deși promovarea în rândul armatei în aceste zile – în care

războaiele erau limitate la niște hărțuieli ocazionale – avea mai mult de-a face cu cei de rang înalt pe care îi cunoșteai și cu care te îmbătaseși o dată sau de două ori sau de care te lăsaseși sedus când erai prea tânăr ca să știi ce faci (sau te prefăceai ca atare).

Ca să poți fi judecat în funcție de curajul tău sau de abilitatea de a lupta trebuia mai întâi să existe o luptă, nu?

Pacea era benefică pentru Tagur, pentru granițe și comerț, pentru drumuri și ridicarea de noi temple, pentru recolte și hambare pline, pentru că puteai să-ți vezi fiii crescând în loc să afli că zăceau printre grămezi de cadavre, ca aici pe malul Kuala Norului. Dar aceeași pace era o catastrofă pentru un soldat ambițios care spera să-și folosească curajul și inițiativa ca metode de a avansa în grad.

Nu c-ar fi avut de gând să discute despre asta cu un kitai. Existau limite: granițe interioare, adăugându-se celor pe care le apărau fortărețele.

Însă, dacă voia să fie cinstit, numele său era cunoscut acum la Curtea din Rygyal datorită acestui Shen Tai, a acestui om cu înfățișare modestă, voce politicoasă și ochi înfundați în orbite.

Bytsan îl examinează pe furiș. Nu mai puteai spune despre kitai că era un învățăcel molău de la oraș: doi ani de muncă grea într-o poiană montană rezolvaseră asta. Era zvelt și musculos, cu pielea arsă de soare și cu mâinile zgâriate și bătătorite. Iar Bytsan știa că acest bărbat fusese și soldat un timp. La un moment dat – acum mai bine de un an – își dăduse seama că era posibil ca acesta să știe chiar să lupte. În coliba lui se aflau două săbii. Dar n-avea importanță. Kitaiul avea să plece în curând, întreaga viață fiindu-i schimbată de scrisoarea pe care o ținea în mână.

Și la fel și viața lui Bytsan. Când kitaiul pleca acasă, urma să-și părăsească și el postul. Fusese repartizat în fortăreața Dosmad, de la graniță, la sud-est, cu unica îndatorire – în

numele prințesei Cheng-wan – de a-și pune în aplicare propunerea privind darul ei.

Să ai inițiativă, decisese el, putea să însemne și altceva decât să conduci o manevră de învăluire în fruntea unei trupe de cavalerie. Mai existau și alte manevre de învăluire: unele care te puteau scoate dintr-un fort izolat aflat într-o trecătoare montană, deasupra a o sută de mii de năluci.

Asta era o altă treabă care nu-i plăcea și odată chiar o recunoscuse față de kitai: nălucile îl îngrozeau la fel de tare ca pe soldații de rând care veneau cu el însoțind căruța cu provizii.

Shen Tai nu ezită să-i spună că și oamenii lui, din fortăreața Poarta de Fier, erau la fel: când veneau din vale, poposeau peste noapte undeva la est, în siguranță, își potriveau sosirea dimineața târziu la fel ca Bytsan, munceau în grabă descărcând proviziile și îndeplinind orice însărcinări mai luau asupra lor și plecau cât de repede puteau. Departe de lac și de oasele albe înainte de lăsarea întunericului, până și iarna, când noaptea venea mai repede. Într-un caz, chiar și în plină furtună, îi povestise Shen Tai. Refuzând să se adăpostească în coliba lui.

Și Bytsan procedase la fel. Prefera să înfrunte gheața și zăpada într-o trecătoare montană decât prezența și vaietele încrâncenate ale morților neîngropați, care-ți puteau otrăvi sufletul, seca de viață orice copil pe care l-ai fi zămislit și împinge mintea spre nebunie.

Kitaiul de alături nu părea nebun, dar asta era explicația pe care o preferau soldații lui Bytsan din fort. Probabil și cei de la Poarta de Fier. Era acesta un lucru asupra căruia soldații din cele două avanposturi puteau cădea de acord? Sau era calea cea mai simplă când aveai de-a face cu cineva mai curajos ca tine?

Desigur, puteai să-l provoci la luptă ca să verifici această ipoteză. Gnam asta voia, ardea de nerăbdare s-o facă încă dinainte să coboare din trecătoare. Pentru scurt timp, Bytsan

cochetase cu gândul nedemn că i-ar fi plăcut să vadă așa ceva. Dar numai pentru scurt timp. Dacă ar fi murit kitaiul, s-ar fi zis și cu manevra lui de învăluire menită să-l ducă de aici.

Shen Tai își puse din nou pălăria caraghioasă, în timp ce Bytsan îi explica cum aveau să procedeze pentru a-l ține în viață suficient cât să ajungă în Xinan și să decidă ce va face cu caii.

Căci bărbatul avea dreptate – sigur c-avea – dacă ar fi încercat să mâne pur și simplu atâția cai sardieni către est, ar fi fost ucis de cel puțin zece ori.

Era un dar absurd, de o nemaipomenită extravagantă, totuși să fii absurd și extravagant era privilegiul regilor, nu?

Se gândi să-i spună asta celuiilalt, însă se înfrână. Nu era sigur de ce, poate din cauză că Shen Tai părea cu adevărat zguduît, citind din nou sulul, vizibil tulburat pentru prima oară de când venea Bytsan aici.

Se întoarseră la colibă. Bytsan supraveghe despachetarea și stocarea proviziilor: cufere de metal și lăzi înguste de lemn ca să țină șoarecii departe de mâncare. Făcu încă o glumă despre vin și serile lungi. Gnam și Adar începuseră să stivuiască lemnele de foc lângă unul dintre pereții colibei. Gnam muncea cu înflăcărare, transpirând în armura lui inutilă, direcționându-și furia într-acolo, ceea ce căpitanul său găsi că e în regulă. La un soldat, mânia putea fi de folos.

Își terminară treaba destul de repede. Soarele era încă sus pe cer, abia pornind către apus. Era evident că apropierea verii făcea coborârea către lac mai ușoară. Bytsan mai rămase suficient cât să bea cu Shen Tai o cupă de vin (încălzit după moda kitailor), apoi își luă un rămas-bun zorit. Soldații dădeau deja semne de neliniște. Tai era în continuare distrat, tulburat. Bytsan vedea dincolo de masca lui mereu curtenitoare și înțelegea prin ce trece.

Două sute cincizeci de cai, decretase Prințesa Jadului Alb. Era acel soi de înșelătorie complicată pe care numai cineva

care-și trăise toată viața într-un palat o putea pune la cale. Însă împăratul fusese de acord.

Nu era înțelept să subestimezi influența femeilor la Curte, decisese Bytsan pe drumul dinspre fort.

Se gândise să spună asta în timp ce-și beau vinul, dar se hotărî să tacă.

Peste o lună urma să facă o ultimă călătorie de aprovizionare, apoi viețile amândurora aveau să se schimbe. S-ar fi putut să nu se mai vadă niciodată. Probabil așa avea să se întâmple. Era mai bine să nu facă vreo prostie, cum ar fi fost să se încreadă în celălalt sau să-și permită mai mult decât o doză de curiozitate și un respect măsurat.

La întoarcere căruța era mai ușoară, firește, și boul mai zorit să ajungă acasă. La fel și soldații, dornici să lase în urmă lacul și morții.

Trei dintre oamenii lui începură să cânte în timp ce păraseau pajiștea, urcând pe cărarea șerpuită. În lumina după-amiezii, Bytsan poposi la cotitura unde obișnuia să se oprească de fiecare dată și privi în jos. Primăvara târziu Kuala Nor putea să ți se pară frumos, asta cu condiția să nu știi nimic despre el.

Privirea lui se plimbă peste suprafața albastră a apei până la păsările care cuibăreau, absurd de numeroase. Puteai să tragi cu săgeata la întâmplare și să omori trei dintr-o lovitură. Dacă săgeata avea loc să cadă. Își permise un zâmbet. Nu putea să nege, și el era bucuros să plece.

Privi pe deasupra adânciturii poienii, spre nord, către munții care-l înconjurau. Legende neamului său spuneau că demoni cu chipuri albastre, uriași și răuvoitori, trăiseră pe acele culmi îndepărtate încă de la începutul lumii și că numai zeii îi împiedicaseră să pătrundă pe platoul Tagur, ridicând dinaintea lor alți munți, impregnați de magie. Lanțul muntos unde reveneau acum, unde se afla mica lor fortăreață, era unul dintre aceștia.

Zei înșiși, în toată strălucirea și violența lor, trăiau mult mai la sud, dincolo de Rygyal, deasupra piscurilor care atingeau poalele cerurilor și pe care niciun om nu le suise vreodată.

Privirea lui Bytsan căzu asupra movilelor funerare aflate dincolo de lac, în partea cea mai îndepărtată a poienii. Se întindeau lângă pădurea de pini, la vest de coliba kitaiului, pe trei șiruri lungi, osuare săpate timp de doi ani în pământul întărit.

Shen Tai săpa deja, observă el, lucrând la capătul de jos al celui de-al treilea șir. Nu așteptase ca tagurarii să părăsească poiana. Bytsan urmări silueta lui micșorată de distanță: aplecându-se, golind lopata, aplecându-se, golind lopata.

Privi coliba aflată la poalele aceleiași pante nordice, văzând țarcul pe care chiar ei îl construiseră pentru cele două capre și lemnele de foc proaspăt stivuite lângă un perete. Își termină examinarea întorcându-se către est, către valea prin care acest kitai ciudat și însingurat venise la Kuala Nor și de-a lungul căreia avea să plece.

— Ceva se mișcă acolo, zise Gnam de lângă el, uitându-se în aceeași direcție și arătând cu degetul.

Bytsan privi mijindu-și ochii și văzu și el.

Continuase să sape mormântul pe care îl începuse în urmă cu două zile, la capătul celui de-al treilea șir de la lizieră, fiindcă asta venise să facă aici. Și fiindcă simțea că, dacă nu se ținea ocupat, dacă nu muncea până la epuizare în această zi, haosul gândurilor lui – aproape febrile după îndelungata perioadă de liniște – l-ar fi copleșit.

Mai era, firește, și vinul pe care i-l adusese Bytsan, o altă cale de acces – ca o alee strâmbă și luminată de felinare din Districtul de Nord al Xinanului – către granițele cețoase ale uitării. La sfârșitul zilei vinul avea să fie acolo, așteptându-l. N-avea să vină nimeni să i-l bea. Sau cel puțin așa își spusese el în timp ce se ducea cu lopata în mână să-și înceapă

munca. Numai că ziua de azi nu voia să se înscrie în rutina statornică a ultimilor doi ani.

Ridicându-se ca să-și întindă spatele și dându-și jos pălăria cea atât de disprețuită pentru a-și șterge fruntea, Tai zări niște siluete apropiindu-se dinspre est prin iarba înaltă și verde.

Ieșiseră deja din canion în spațiul deschis al pajiștii. Asta însemna că fuseseră vizibile de ceva vreme, dar că el pur și simplu nu le observase. De ce să le fi observat? De ce să se fi uitat? Aici nu venea nimeni cu excepția celor două trupe dinspre forturi, una odată cu luna nouă, cealaltă odată cu luna plină. Erau două persoane, văzu el, călărind pe cai micuți, iar un al treilea cal venea în urmă cărându-le bagajele. Se mișcau încet, fără grabă. Obosiți poate. Soarele își începuse drumul spre apus și razele lui cădeau asupra lor, împrumutându-le o strălucire vie în văpaia zilei târzii.

Nu era vremea proviziilor dinspre Poarta de Fier. Abia își luase rămas-bun de la Bytsan și de la soldații tagurani. Și oamenii care soseau de obicei erau mai mulți de doi și aveau o căruță. Și cu certitudine nu ajungeau la lac în cea de-a doua parte a zilei, când ar fi fost siliți să rămână peste noapte la el sau să se afle afară printre morți după lăsarea întunericii.

În mod limpede ziua asta era înscrisă în stele ca una a schimbării.

Călătorii erau încă la o oarecare depărtare. Tai îi mai privi o clipă, apoi își puse lopata pe umăr, își luă arcul și tolba cu săgeți – pe care le purta ca să se apere de lupi și să vâneze câte o pasăre pentru cină – și porni către colibă ca să-i aștepte acolo.

Era un gest de politețe elementară, de respect arătat celor care-ți călcau pragul casei, oriunde pe lume s-ar fi aflat aceasta, chiar și aici, dincolo de granițe. În timp ce mergea își simți pulsul iuțindu-se, zorit să prindă din urmă ritmul accelerat al lumii care revenea la el.